

بسمه تعالی

وزوز چیست؟

وزوز درک صدایی در سر یا گوش ها بدون وجود هیچگونه منشا خارجی است. افراد مبتلا به این مشکل معمولاً آن را به صورت صدای سوت، زنگ و هیس در گوش و یا سر توصیف می کنند. این عارضه بسته به علت ایجاد کننده آن می تواند مداوم، منقطع و یا ضربان دار باشد. وزوز یکی از شایع ترین نشانه‌هایی است که می تواند با کم شنوایی همراه باشد و تعداد زیادی از بیماران را به کلینیک‌ها و مراکز درمانی ارجاع دهد .

وزوز گوش معمولاً با چه مشکلاتی همراه است؟

افراد دچار وزوز اغلب با مشکلات فراوانی روبرو هستند، به طوری که در حدود بیست درصد از افراد مبتلا به وزوز، کیفیت زندگی و فعالیت روزمره آنها کاملاً دستخوش تغییر شده و تاثیراتی چون اختلال در تمرکز، ممانعت در انجام وظایف روزانه، اضطراب، انزوا و استرس، احساس عدم امنیت، تزلزل و افسردگی در آنها مشاهده می شود. وزوز می تواند فعالیت های روزمره، عملکردهای جسمی و روحی، تمرکز و کلا زندگی فرد مبتلا را متاثر سازد البته این آزاردهندگی کاملاً وابسته به شخصیت و روحیات فرد بوده و از فردی به فرد دیگر بسیار متفاوت است

چند درصد مردم جهان مبتلا به وزوز هستند؟

گروه بسیار زیادی از مردم جهان مبتلا به وزوز هستند. در یک بررسی مشخص شده است که تقریباً بین ۷۰۰ میلیون تا ۱/۴ میلیارد نفر در جهان از وزوز رنج می‌برند. از این میان تقریباً ۸۰ درصد هیچ کمکی دریافت نکرده‌اند و زندگی ۲۵ درصد از آنها کاملاً تحت تاثیر وزوز قرار گرفته است و ۴۰ درصد از این جمعیت دچار افسردگی شده‌اند.

آیا میزان ابتلا به وزوز در همه جای جهان یکسان است؟

تعداد افراد در معرض وزوز، روز به روز در حال افزایش است زیرا عوامل خطرزای ایجاد وزوز اعم از افزایش سن، کاهش شنوایی، آلاینده‌های صوتی و مصرف داروهای موثر بر دستگاه عصبی با صنعتی شدن جوامع افزایشی چشمگیر نشان می‌دهد. نکته جالب توجه این است که میزان آزاردهندگی وزوز که همیشه با استرس همراه است، ارتباط مستقیمی با شدت، بلندی، زمان شروع وزوز و حتی میزان افسردگی در فرد ندارد. بنابراین در جوامعی که آمار مشکلات اضطرابی و افسردگی بالاتر باشد، آلاینده‌های صوتی و مصرف دارد بالاتر باشد و یا میانگین سنی جامعه بالاتر باشد میزان ابتلا به وزوز بیشتر است.

آیا وزوزها انواع مختلفی دارند؟

وزوزها به دو دسته کلی تقسیم میشوند. گروه اول وزوزهای آبجکتیویا عینی هستند که علاوه بر فرد مبتلا ممکن است توسط دیگران هم شنیده شود و در برخی از موارد به آنها وزوزهای ثانویه یا سوماتیک (Somatosound, Somatic tinnitus) نیز گفته می‌شود، درصد کمی از افراد مبتلا به وزوز، جزء این گروه طبقه بندی می‌شوند. این صداها ناشی از اصوات بدنی بوده و یک صدای واقعی هستند. منشا آنها میتواند عروقی، عضلانی، اسکلتی، تنفسی و یا مفصل گیجگاهی فکی باشد. به عنوان مثال وزوز ضربانی همزمان با ضربان قلب اتفاق می‌افتد که در معاینه پزشکی قابل شناسایی است و مراجعه به متخصص گوش و حلق و بینی در این افراد بسیار اهمیت دارد. وزوزهای این گروه حتماً باید تحت بررسی‌های بیشتر قرار گیرد. بیشتر بیمارانی که به دلیل وزوز

تحت درمان دارویی یا جراحی قرار می‌گیرند جز این دسته هستند. اما درصد بسیار زیادی از مبتلایان به وزوز، جزء گروه دوم هستند که وزوزشان منشاء صوتی نداشته و فقط توسط خود فرد مبتلا شنیده می‌شود. این گروه، مبتلا به وزوزهای سابجکتیویا ذهنی یا اولیه هستند که معمولا علت ناشناخته دارند و در بیشتر موارد همراه با کاهش شنوایی هستند. این دسته از وزوزها نیز ابتدا باید تحت بررسی‌های پزشکی قرار گیرند و اگر هیچ علت مشخصی برای آنها پیدا نشد وارد پروسه توانبخشی وزوز توسط یک شنوایی شناس شوند. آنچه که امروزه به آن بسیار توجه می‌شود و مشکل بسیاری از جوامع بشری است وزوزهای سابجکتیو هستند که در برخی مواقع شدت بالایی دارند، معمولا همراه با کاهش شنوایی همراه هستند و هنوز علت قطعی و مشخصی برای آنها ذکر نشده است.

آیا همه افرادی که وزوز را تجربه میکنند باید به مراکز درمانی مراجعه کنند؟

آمارها نشان می‌دهد که حدود ۸۰ درصد از مبتلایان، به دلیل آنکه اختلال خاصی در زندگی خود احساس نمیکنند به دنبال خدمات و درمان بالینی نیستند اما ۲۰ درصد باقی مانده نیازمند ارائه خدمات بالینی خاص هستند زیرا وزوز، کیفیت زندگی آنها را بسیار مختل کرده و باعث اختلالاتی چون ایجاد استرس و اضطراب، کاهش توجه و تمرکز و اختلال در خواب شده است. اکثر افراد دچار وزوز تقریبا خودشان را با وزوز وفق می‌دهند و کمتر به دنبال دریافت خدمات و کمک‌های تخصصی می‌باشند. اما در گروه کمی از بیماران که وزوز شدید است، مشکلات احساسی و روانی در حد بالایی گزارش می‌شود که بر کیفیت زندگی فردی و اجتماعی افراد بسیار تاثیرگذار است.

آیا با ایجاد وزوز گوش مراجعه به پزشک لازم است؟

اگر حتی وزوز برای فردی آزاردهنده هم نباشد، و آن فرد به دنبال خدمات توانبخشی و بالینی جهت کاهش آزاردهندگی وزوز نباشد، گاهی به دلیل همراهی کاهش شنوایی با وزوز باید تحت ارزیابیهای اولیه شنوایی و ارزیابیهای سایکواکوستیکی وزوز قرار بگیرد. بنابراین به نظر می رسد که تمامی افرادی که وزوز را تجربه کرده اند باید برای انجام بررسیهای لازم در زمینه یافتن علت زمینه ساز وزوز و انجام آزمونهای شنوایی و سایکواکوستیک وزوز حداقل یکبار به پزشک متخصص گوش و حلق و بینی و شنوایی شناس مراجعه کنند. پس از این مرحله اگر بر اساس شناسایی نوع وزوز مشخص شد که نیازی به اقدامات درمانی وجود ندارد، مراجعه کننده می تواند برای دریافت پاسخ به سئوالات خود و دریافت خدمات بالینی به شنوایی شناس مراجعه و ادامه مراحل درمانی را با کمک وی پیگیری کند. در این مرحله ادامه مراحل درمان کاملا وابسته به شدت علائم و عوارض وزوز بوده و گاهیبا یک مشاوره ساده بیمار به زندگی برمیگردد. البته گاهی هم اقدامات بیشتری توسط متخصص شنوایی شناس توصیه خواهد شد که در ادامه در مورد آنها بحث خواهد شد. اما اگر نوع وزوز به گونه ای بود که باید اقدامات درمانی لازم برای آن صورت گیرد، معمولا پزشک گوش و حلق و بینی اقدامات و ارجاعات لازم را انجام خواهد داد.